

## Vzděláváme se a bavíme se venku, návštěva školy

**Proč učit venku?** Venku trávíme čím dál méně času. Přecházíme nebo přejíždíme celý den z budovy do budovy, na volný pobyt venku není často čas ani prostor. Děti ráno dojedou do školy s rodiči, tam jsou do odpoledne, pak je rodiče vyzvednou, jedou s nimi na kroužky, domů, pověnují se školním povinnostem a je večer. Jde se udělat večerní hygiena, uspávací rituál a máme tu konec dne.

My jako dospělí na tom nejsme lépe, dojedeme do práce, z práce vyzvedneme děti, rozvezeme je na zájmové činnosti a rychle domů. Co s tím? Pojďme se ven dostat alespoň ve škole, ale i po škole. Je to přínosné pro děti, ale i pro nás.

Výuka venku děti i nás baví více, **naučené si děti, žáci hned ověřují v praxi**, odpadá tedy všetečná otázka: „A k čemu mi to bude?“ Takové učení se ukládá do paměti hlouběji, **křivka zapomínání je přívětivější**, vybavení z paměti je snazší, v mozku se tvoří více propojení. A samozřejmě pobyt venku má na naše tělo, psychické i fyzické zdraví pozitivní vliv.

**Jak na podzimní/zimní výuku venku?** Pokud je venku hezké počasí, učí se tam jedna báseň. Motivace klesá, jakmile se začne ochlazovat. Nedá se sedat všude, je mokro, zima, děti nejsou dostatečně oblečené, je jim chladno, oblékání a svlékání trvá déle. Nebojte se, na téměř vše se dá připravit, upravit aktivity a přípravu tak, aby i v chladnějších měsících bylo učení venku zábava.

*„Není špatného počasí, je jen špatného oblečení.“* To je mé motto již pár let. Ideální je začít chodit ven právě, pokud je venku hezké počasí, nejlépe od začátku školního roku. Za hezkého počasí si vše zautomatizujeme, vyladíme přípravu a nošení pomůcek, děti se přioblekají postupně, čas na vypravování se prodlužuje postupně, my máme čas na to reagovat.

**Pomůcky:** většinou máme na začátku představu, že potřebujeme velké množství různých pomůcek, materiálů, potřeb. To je náročné na přípravu, nošení, úklid – zabere nám to většinou dost času. Nakonec zjistíme, že využíváme pár věcí, nemusíme mít od každé pomůcky pro všechny děti, žáky. Můžeme vytvořit expertní skupinky na různé činnosti, každá bude mít tašku s pomůckami, o tu se stará. Expertní skupiny můžeme měnit.

Co nutně potřebujeme mít pro všechny – jsou **podsedáky**. Můžeme využít koupené – nevýhodou je jejich cena. Můžeme si vyrobit podsedáky vlastní, například ze starých karimatek. Třeba je někteří rodiče ještě z dob dřívějších mají a nevyužijí je. Pokud nemáme možnost, vystačíme si s tužším kartonem, ten nějakou dobu vydrží, pokud ho necháme uschnout po použití, máme ho na celý rok. Můžeme ho podlepit izolepou, ale není to nutné.

Dále potřebujeme psací potřeby, výtvarné potřeby, lupy, určovací klíče, provázek, kolíčky, fixy a popisovače (případně křídly), papíry v nepromokavých deskách. Můžeme mít knihy, podložky na psaní (např. opět z kartonu), atlasy, mnoho dalšího, ale opravdu není nutné mít vše a pro všechny. Vystačíme si s málem, veškeré potřebné pomůcky jsou přece všude kolem nás – kameny, klacíky, rostliny, domy, ukazatele atd.. Ven a do přírody nemusíme nosit nic navíc, stačí se rozhlédnout.

**Oblečení:** jak už jsem napsala výše, adekvátní oblečení je nutností. Apelujme na rodiče, než se vše zaběhne, připomínáme jim, že se budeme učit venku, nejlépe jim i připravme seznam

věcí. Zdůrazňujeme jim, že *není vhodné mít ten den na sobě drahé oblečení*, případně je požádejme, aby děti měli připravené i náhradní oblečení pro případ zašpinění nebo zamokření.

**Vhodná doba:** jakmile se ochladí, je vhodné volit čas venkovní výuky tak, abychom minimalizovali čas strávený s oblékáním a svlékáním. Hodí se první hodiny, kdy je většina žáků ještě oblečená, sejďeme se například ve vestibulu/vchodu školy. Můžeme zkusit spojit hodiny, využít dvouhodinovku k pobytu venku, případně jednou za čas, například jednou za 14 dní udělat venkovní projektové učení třeba na celé dopoledne, pokud je to možné. Dále lze využít poslední hodiny, záleží také na dohodě s kolegy.

**Místo:** důležitý je i výběr místa, pokud je příprava rychlá, můžeme se pustit dál od školy, pokud potřebujeme využít čas na maximum, nemusíme chodit daleko, vystačíme si určitě i s blízkým okolím.

**Aktivita:** aktivity se zásadně v chladnějších obdobích nemění. Mějme na paměti, že cílem je využít aktuálních podmínek. Využívejme materiály, které jsou právě k dispozici, na podzim se nabízí barevné listy, větvičky, kaštany, šišky, v zimě můžeme zkoumat led, využít mrazu ke zkoumání mrznutí kapalin, můžeme mapovat okolí apod.

Můžeme si zahrát **klasické hry jen s použitím přírodnin** – například piškvorky, lodě – stačí nám dva materiály, prostor na zemi označený křídou nebo klacíky.

**Můžeme tvořit, sportovat, počítat, mapovat, zkoumat, prolézat, objevovat...** Příroda je jedno velké tajemství k objevování a zkoumání!

Když se les stane třídou a cesta životním příběhem. Každý okamžik v přírodě je dar, obzvlášť když ho můžete sdílet s těmi, které milujete.

Mgr. Jarmila Vaníčková, KMM